

Vēstures mantojuma saglabāšana Zemgalē.
Elejas Tējas namiņa
nozīmība šī mantojuma kontekstā.

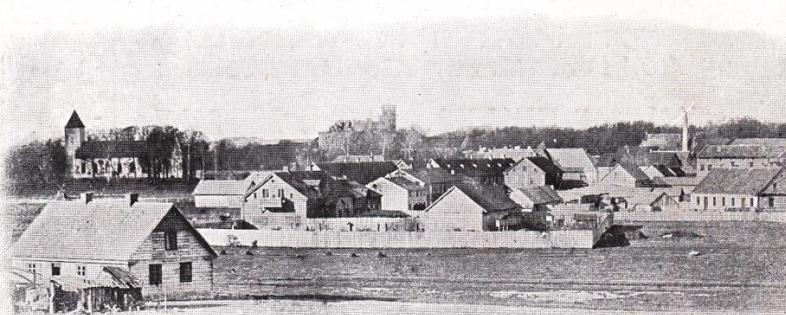

2000.gadā...

Vecaucē dzimtas salidojums, Teodors fon Medems...

Alt-Aluz. Das Gut Alt-Aluz in Kurland liegt an der Waddar, einem Nebenfluss der Windau. Kurz vor Auflösung des Ordensstaates wurde das Gebiet von Aluz, neben Schloss Doblen und anderen Gütern, von Gotthard Kettler dem letzten Komtur von Doblen, Thies v. d. Recke, verschrieben. Dieser scheint Aluz seinem Bruder Gerhard übergeben zu haben, der 1566 für seinen Hof Aluz dem Herzog Kettler den Lehnseld leistet und ihn dann 1574 dem Herzog verkaufst. Später scheint der Gutskomplex Aluz geteilt worden zu sein. Im 17. Jahrh. gehörte Alt-Aluz den Vieringhoff's, dann den Herren von Gantkow und jetzt, nach mancherlei Uebergangen, seit 1768 den Grafen Medem. Wann die Kirche von Alt-Aluz gegründet wurde, ist nicht bekannt; Mitte des 17. Jahrh. bestand sie schon. Zeitweilig war Alt-Aluz auch selbst Pfarr; seit 1741 ist es kirchlich Filiale von Groß-Aluz.

Verlag von J. Deubner, Riga.
Malerische Ansichten
von Liv-, Est- u. Kurland
Preis elegant gebunden Rbl. 10.—
Herausg. von Dr. Ernst Seraphim

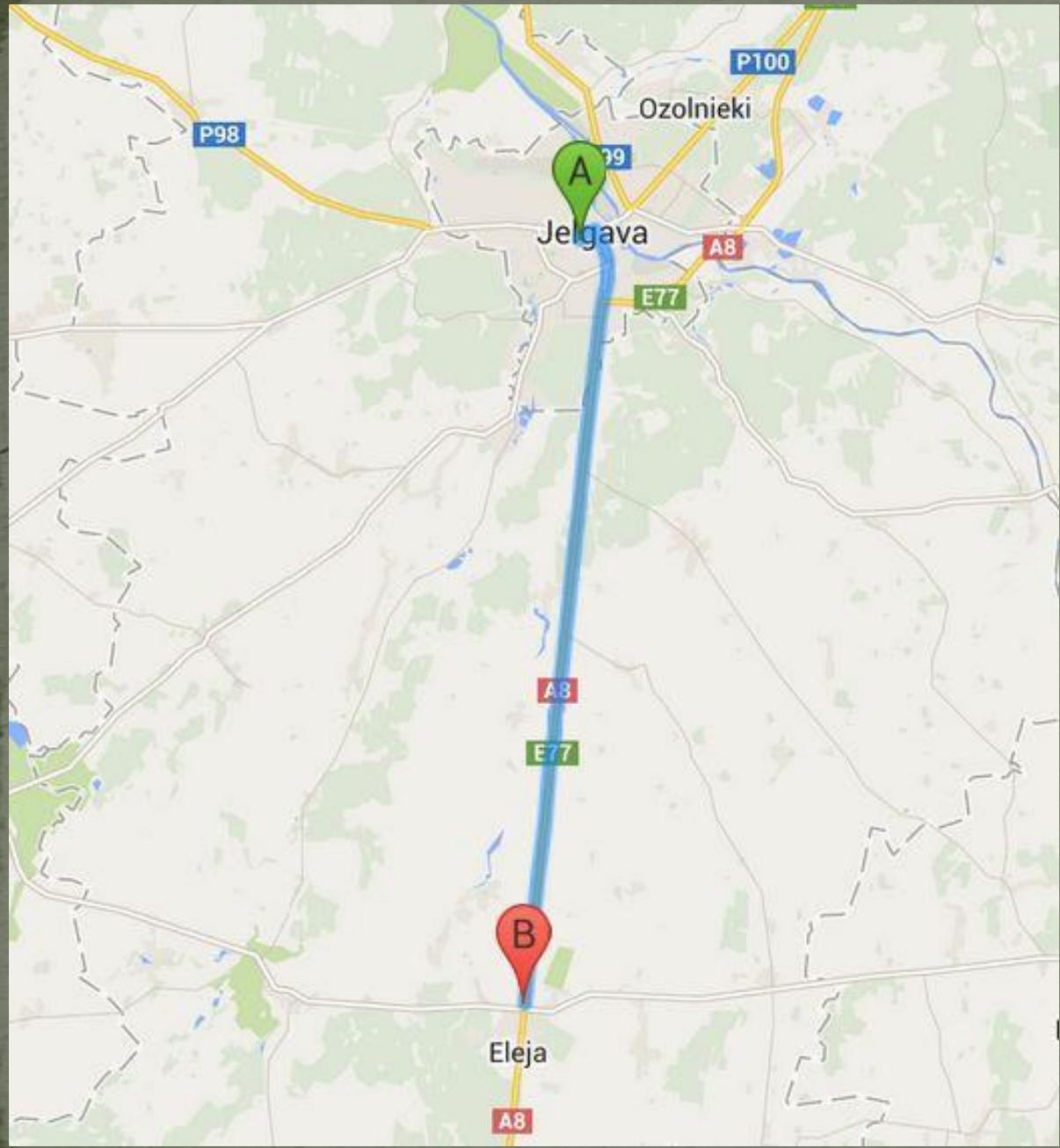
Brīvkungs Valters Eberhards fon Medems (1877 – 1945)...

Medemi

Konrāds fon Manderns,
1263 – 1266, 11 Livonijas ordeņmestrs

Jelgava – Eleja
27 km

17.gs. Medemus atrodam saimniekojam Vilcē

Otto fon Medems, Kārenbekas (Saulītes, Blankenfeldes) kungs (? – 13.08.1638.)

Sieva

Margarita fon Medema (dzimusi fon Treidena, ? - ?).

Bērni

Georgs fon Medems, Brīvkungs (? – 16.08.1658.).

Sieva

Anna Katrīna Medema (dzimusi fon Nolde, ? - ?)

Bērni

Mihails Georgs fon Medems, Brīvkungs (1668.- 17.09.1699.).

Mihails Georgs fon Medems, Brīvkungs (1668. -17.09.1699)

Sieva

Juliana Luise fon Klitcinga (17.10.1674. - 24.03.1729. Vilcē).

Bērni.

Agate Luise fon Medema (?-1736).

Georgs Kristofers fon Medems, Brīvkungs (14.02. 1684 . - 07.09. 1746. Vilcē).

Georgs Kristofers fon Medems, Brīvkungs (14.02. 1684 – 07.09. 1746. Vilcē).

Sievās

1712. 12.02. kāzas Jelgavā. Agnese fon Neuhofa fon Lea, kas precās otreiz. Pirmā laulība 1695.gadā ar Otto Ernstu fon Goes (? – 1710).

Laulība ar Sibillu Šarloti fon Kniggi (26.08.1686. Endorfa, Saksija – 14.02.1759. Vilcē.) Kāzas 1715.gadā Bikstos. Bildēs tēvs Maksimilians Friedrihs Kazimirs fon Knigge, Brīvkungs, un māte Anna Sibilla fon Knigge (dz. fon der Recke).

Bērni.

Kristofs Diederihs Georgs fon Medems (28.02.1721. – 16.02.1782). Vilces kungs. Aizsāka Baronu Medemu līniju, ar 1862.gadu titulu apstiprināja Krievijas Senāts.
Johans Fridrihs fon Medems (16.09. 1722. Vilce - 04. 08. 1785. Jelgava).

1 saimnieks Elejā.

Johans Fridrihs fon Medems (16.09. 1722. Vilcē - 4. 08. 1785. Jelgavā).

Nopirka Eleju pēc 1753.gada par 135 000 florīnu no Johana Ulriha fon Bēra (1716 - 1753) . Tajā laikā muižu veido kalpu māja, siernīca, klēts, stallis ar 24 zirgiem un muižas īpašnieka dzīvojamā māja. Dažus gadus vēlāk Elejas jaunais īpašnieks vēlīnā rokoko stilā uzceļ jaunu kungu māju, tomēr viņa galvenā rezidence atradās 1768.gadā nopirktajā Vecauces muižā, kamēr Elejas muižā nodarbojās ar lauksaimniecību. 1779. gadā Kristofa pusbrālis Johans Frīdrihs Medems (1722 - 1785) kļuva par Sv. Romas impērijas valstsgrāfu, aizsākot grāfu Medemu atzaru: tā dēls Žanno (Kristofs Johans Frīdrihs Medems) mantojumā saņēma Eleju un aizsāka Medemu no Elejas (*Grafen Medem a. d. H. Elley*) līniju, bet Karls (Karls Johans Frīdrihs fon Medems) mantoja Auci, aizsākot Medemu no Auces (*Grafen Medem a. d. H. Autz*) līniju. Pēdējais Elejas līnijas pārstāvis Latvijā bija grāfs Pauls Medems, kurš 1919. gadā emigrēja uz Vāciju. Pēdējais Auces līnijas pārstāvis bija grāfs Frīdrihs Medems (*Friedrich Johann Paul Graf von Medem*, 1859 -1911), miris Minhenē, apglabāts Vecaucē. Īpašumi atraitnei Marijai (1859-1938) un bērniem tika atņemti 1920. gadu agrārreformas laikā.

Johans Frīdrihs fon Medems (16.09. 1722. Vilcē - 04. 08. 1785. Jelgavā).

Sievās.

1753.-1757. Luīze Doroteja fon Korfa no Priekules (? - 06.08.1757.)

1760.-1763. Luīze Šarlote Manteifele - Scēge (23.06.1732.Platone – 24.08.1763. Mežotnē)

1766.-1785. Agnese Elizabete fon Brukena - Foka

Bērni.

1.Šarlote Elizabete Konstance (20.05.1754. Skaistkalnē – 13.04.1833. Drezdenē), pēc laulībām
Elizabete Šarlote Konstance fon der Reke (*Elisabeth Charlotte Constanzia von der Recke*).

2.Kristofs Johans Fridrihs (1758.-1783.)

3. Anna Šarlote Doroteja fon Medema (13.02.1761.-20.08.1821.Lēbihavā) , pēc laulībām - Anna
Šarlote Doroteja fon Bīrona (*Anna Charlotte Dorothea von Biron*), pēdējā Kurzemes un
Zemgales hercogiene .

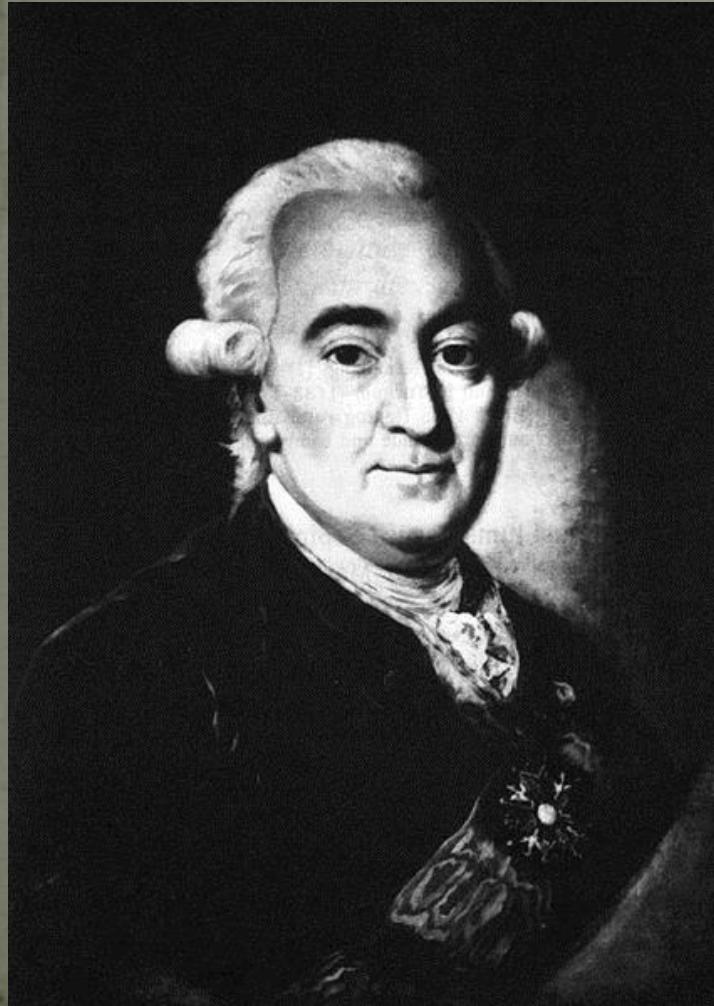
4.Karls Johans Fridrihs fon Medems (23.03.1762. Mežotnē – 09.12.1827. Jelgavā) .

5. Kristofs Johans Frīdrihs fon Medems (Žanno Medems) (13.08.1763. Mežotnē - 24.02.1838.
Jelgavā).

Johans Fridrihs fon Medems - 1784. Gotlība Šifnera glezna.

Anna Šarlote Doroteja fon Bīrona – 1795. Marçello Bačiarelli glezna.

Elizabete Šarlote Konstance fon der Reke . Antona Grafa glezna.

2 saimnieks Elejā.

Kristofs Johans Frīdrihs fon Medems (Žanno Medems)

(13.08.1763. Mežotnē - 24.02.1838. Jelgavā). Dzimis 1763. gada

13. augustā Mežotnes muižā ietekmīgā muižnieka Johana Frīdriha fon Medema un viņa otrās sievas Luīzes Šarlotes fon Manteifeles - Scēges ģimenē kā viņa piektais bērns. Tēvs viņu iekārtoja Prūsijas karaļa Frīdriha II Lielā svītā, kam sekoja dienests gvardes korpusā.

Pēc karaļa nāves 1786. gadā uzdienējās par viņa dēla, karaļa Frīdriha Vilhelma II, flīgeladjutantu. Pēc sava patrona nāves viņš pārgāja Krievijas imperatora Pāvila I dienestā, bija viņa flīgeladjutants, īstenais kambarkungs Pēterburgā un pārstāvis Vašingtonā. Miris 1838. gada 24. februārī Jelgavā 2. martā, apglabāts dzimtas kapos pie Sesavas baznīcas.

1.Kristofs Johans Fridrihs fon Medems , 1787.gads, Antona Grafa glezna. 2.Sv.Romas impērijas Valstsgrāfu vapenis no 1773.gada. 3.Elejas muižas īpašnieks grāfs Žanno Mēdems. Jozefa Darbesa pastelis. 4. Krievijas slepenpadomnieka un sūtņa Vašingtonā K.J.F. Mēdema portrets (1796). Autors Antons Grafs. 5.Kaps pie Sesavas baznīcas.

Kristofs Johans Frīdrihs fon Medems (saukts Žanno, 13.08.1763. Mežotnē - 24.02.1838. Jelgavā).

Sieva

Marija Luise Elisabete grāfiene fon Medema (dzim. grāfiene fon der Pāhlena 18.09.1778. Kaucmindē – 23.03.1831. Jelgavā).

Bērni

1. Pauls fon Medems (09.01.1800. Jelgavā – 10.01.1854.).
2. Pēteris Georgs fon Medems (18.01.1801. – 01.03.1877. Jelgavā).
3. Aleksandrs Fridrihs (*Alexander Iwanowich*) fon Medem (05.03.1803. Jelgava – 24.08.1859. Šanhaja).
4. Karls Teodors fon Medems (25.02.1805. Eleja - 26.02.1890. Jelgavā).
5. Juliuss fon Medems (05.1814.-?).
6. Ludvigs Johans Fridrihs fon Medems (15.05.1814. Eleja – 20.06.1891. Stokmaņmuižā).

3 un 4 saimnieks, Kristofa Johana Fridriha fon Medema dēli

Pauls fon Medems (09.01.1800.
Jelgavā – 10.01.1854.).

Sieva. -

Bērni. -

Pēteris Georgs fon Medems
(18.01.1801. – 01.03.1877. Jelgavā).

Sieva.

Juliana fon Medema (dzimusī von Bēra,
11.08.1807. – 03.04.1863. Jelgava).

Bērni.

1.Johans fon Medems (15.07.1826. -
20.06.1891. Stokmaņmuiža).

2.Teodors Pēteris fon Medems
(27.05.1827. – 19.03.1887. Jelgava).

3. Luise fon Medema (19.02.1829. -

5 un 6 saimnieks .

Johans Grāfs fon Medems (15.07.1826. - 20.06.1891. Stokmaņmuiža).

*Sieva -
Bērni -*

Teodors Pēteris fon Medems (1827.27.05. – 1883.19.02.)

Sieva

Johanna fon Medema (dzimusī fon Offenberga, 29.07.1829. Grobiņa – 05.12.1900. Jelgava).

Bērni

Paulis Heinrihs Pēteris Teodors fon Medems (1860.18.04. - 1939.30.08.).

Meta Sofija Anna fon Medema (03.03.1861. Liepāja. – 19.11.1947. Veimārā, Vācijā).

Paulis Heinrihs Peteris Teodors fon Medems , Helēna Matilde fon Medema un bērni – no kreisās pusēs - Dina, Pēteris, Helēna, Meta , Dagmāra ar Aleksandru klēpī, priekšā Frīdrihs.

Paulis Heinrihs Peteris Teodors fon Medems (1860.18.04. - 1939.30.08.).

Sieva

Helēna Matilde fon Medema (dz.fon Līvena. dz. 22.03.1877. Vircburgā, Vācijā – 03.10.1940. Neuštifta, Vācija).

Bērni

1. Helēna Matilde Dženija Doroteja fon Medema (14.03.1888. Eleja – 22.12.1985. Passau, Vācija).
2. Dina Meta Julija fon Medema (02.07.1890. – 01.04.1980. Passau, Vācija).
3. Dagmāra Julija Elizabete fon Medema (25.03.1892. – 16.09.1908. Eleja).
4. Meta Adele fon Medema (25.09.1894. Eleja – 22.05.1984. Kamlopa, Britu Kolumbija).
5. Frīdrihs (Freds) Johans Teodors Nikolaus fon Medems (11.06.1897. Eleja – 21.12.1959. Štutgarte, Vācija).
6. Pēteris Pauls Aleksandrs fon Medems (29.06.1898. Eleja – 30.08.1986. Las Palma, Kanāriju salas).
7. Aleksandrs Kristofs Johans Konrāds fon Medems (29.08.1902. Eleja – 17.10.1959. Argentīna).

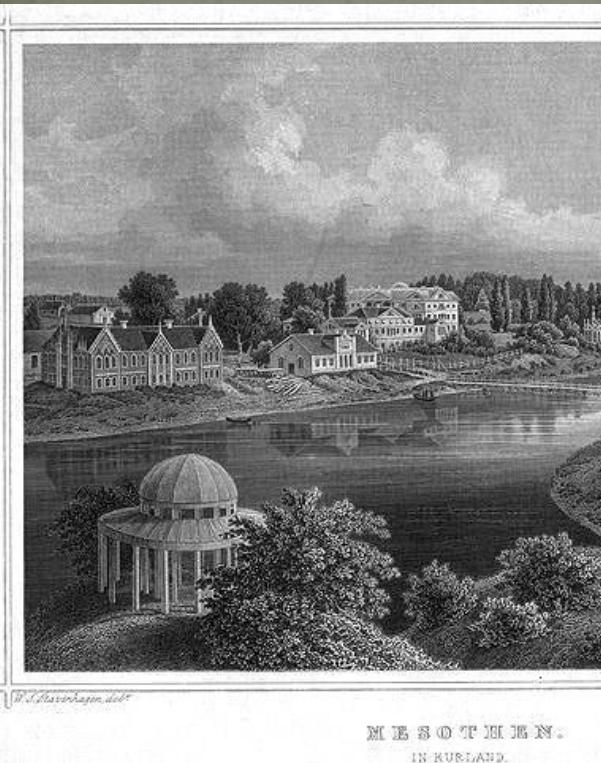
1801.gadā Žanno fon Medems sāk pievērsties Elejai.

Vēl dienot Prūsijas galmā Berlīnē, 1794.gadā Žanno Medems raksta brālim, lai tas parūpējas par jaunu koku stādiem angļu parka ierīkošanai. Parka robežu iezīmēšanai Elejas upē tiek izveidots mākslīgs dīķis, citos virzienos parks saplūst ar apkārtējiem laukiem. Parka centrālo aleju noslēdz Tējas paviljons.

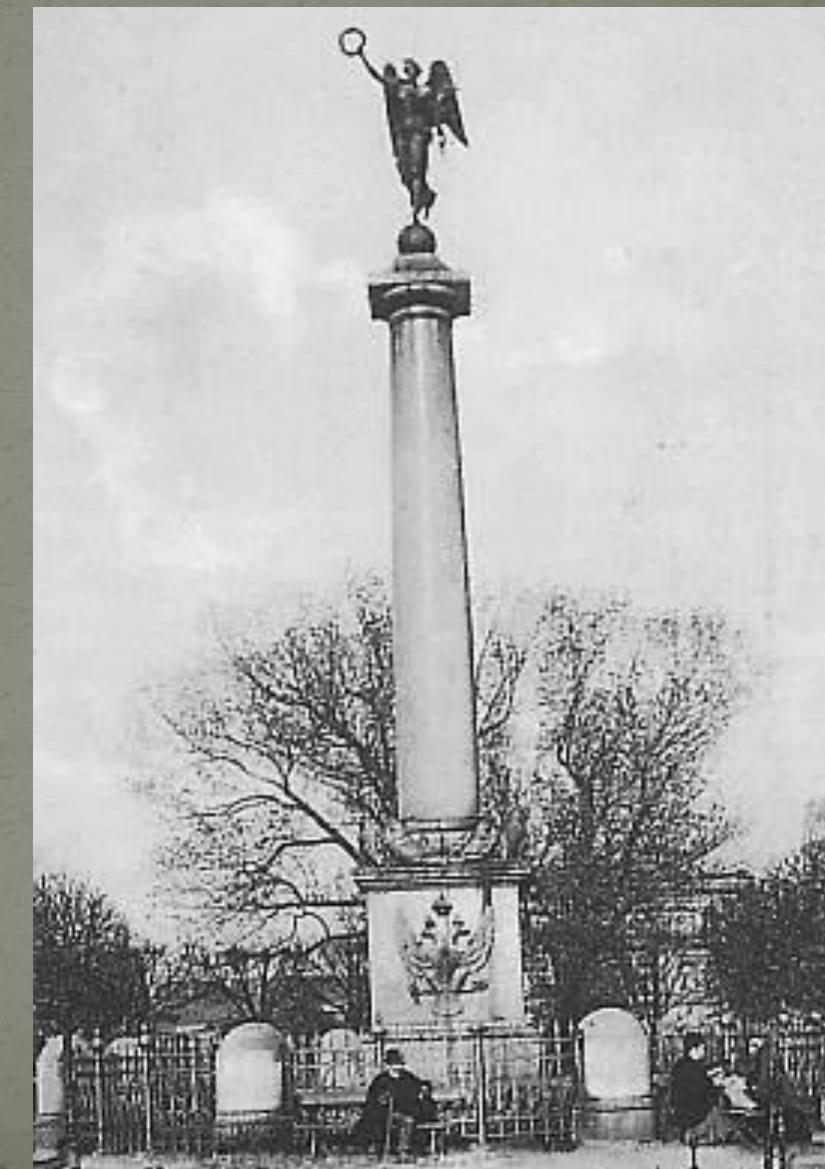
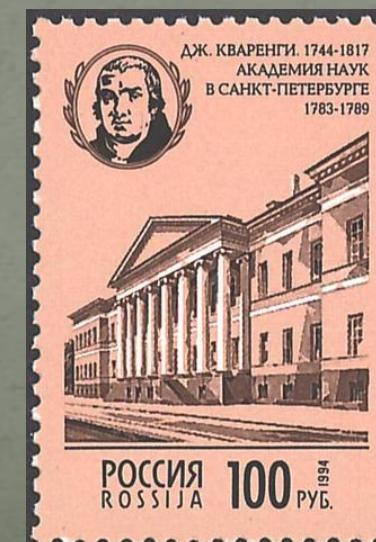

Elejas parks. 1 — pils; 2 — parades pagalms; 3 — centrālā lauce; 4 — paviljons;
5 — diķi; 6 — grāvji; 7 — bijušie muižnieku kapi ar aptverošu kanālu.

Mežotnes (1802) un Kazdangas (1804) celtas pēc ļoti līdzīga projekta un sniedz liecību par to, kāda kādreiz bijusi Elejas pils. 1806. - 1810.gadā Johans Georgs Ādams (1753. Jēna, Tīringena – 09.01.1837. Eleja, Skroderu kapos.), kurš jau no 1793.gada ir kurzemnieks, pēc Džakomo Kvarengi (20.09.1744. Rota d'Imanja, Venēcija – 02.03.1817. Sankt Pēterburga, Krievija) meta Elejā uzcēla jaunu kungu māju reprezentatīvā klasicisma stilā.

Džakomo Kvarengi (20.09.1744. Rota d'Imanja, Venēcija – 02.03.1817. Sankt - Pēterburga, Krievija). Krievijā strādāja no 1780.gada. Krievijas impērijas Zinātnu Akadēmijas ēka (1783.-1789.) .

Vorlica – UNESCO pasaules mantojums Saksijā. Saksijas Anhaltes hercogs Leopolds III Frīdrihs Francis 1773.gada uzcelto pili veltīja savai sievai Brandenburgas princesei Luizei. Parks angļu stilā iekārtots no 1769.gada. Pils tiek uzskatīta par vācu kalsicisma pamatu. Arhitekts Frīdrīfs Vilhelms fon Erdmansdorfs (18.05.1736. Drēzdene - 09.03.1800. Dessava).

Eleja laikā līdz 1915.gadam...

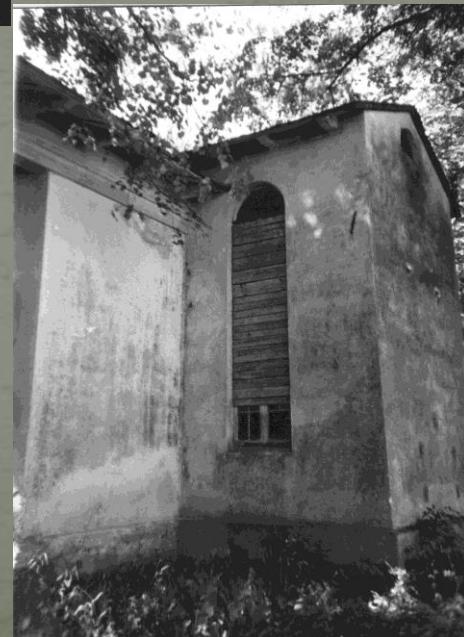
Pēc 1915.gada...

1989.gads...

1989.gads...

Tējas namiņš...

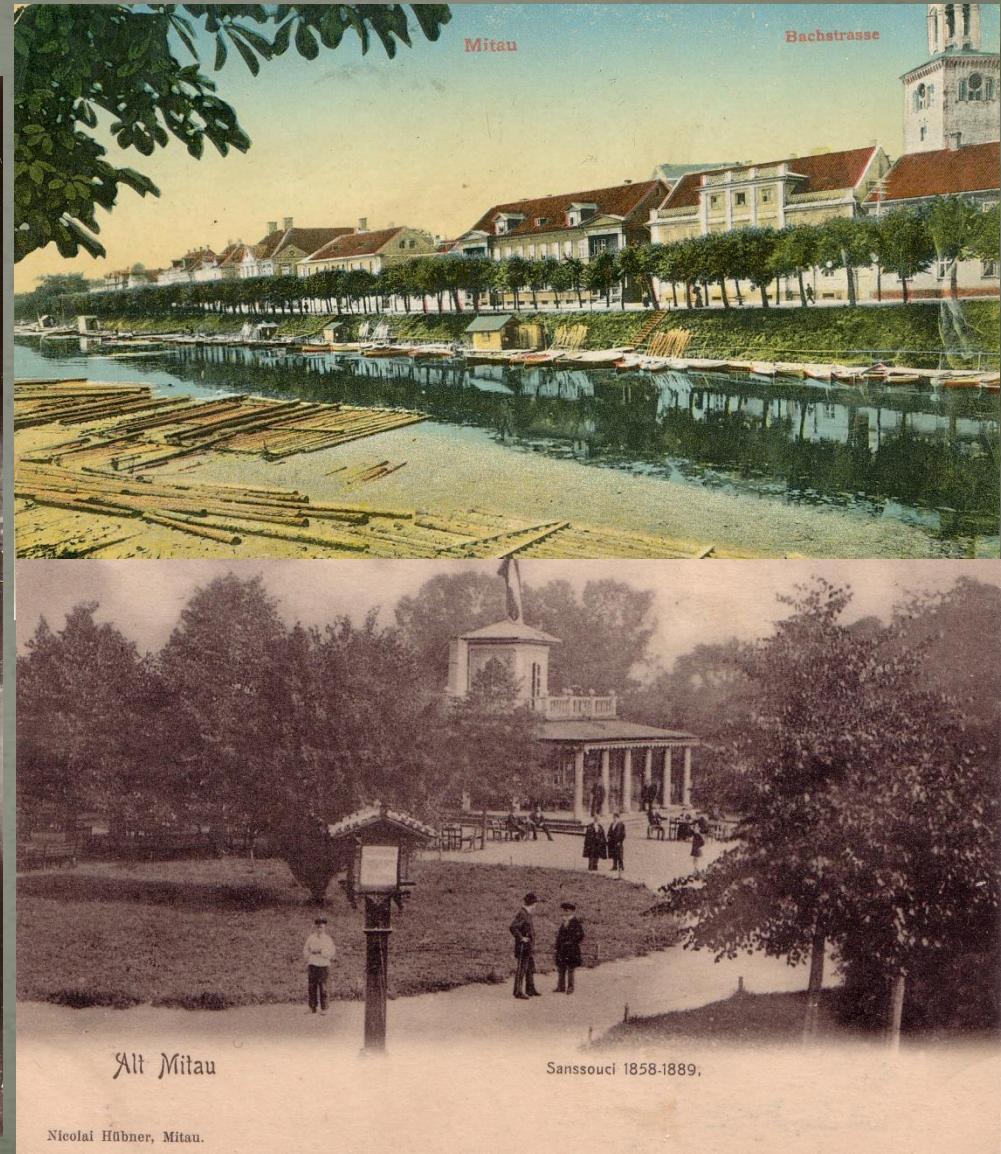
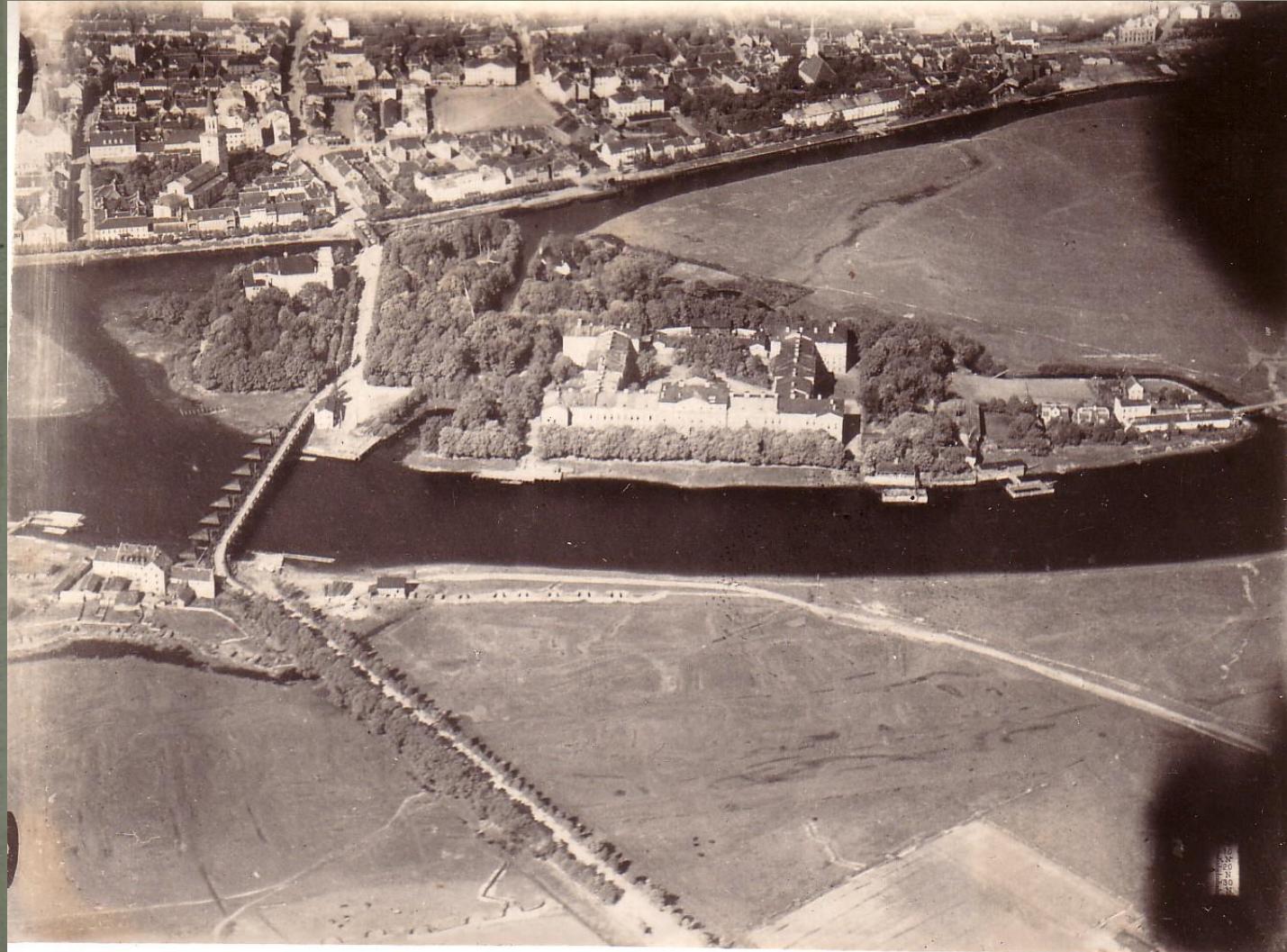
Alūksne 1820.gads. Cesvaine 19.gs. 90.gadi. Ziemeļblāzma E.Laubes projekts. Ungurmuiža 1753.gads.

Elejas Tējas namiņš ir īpašs...

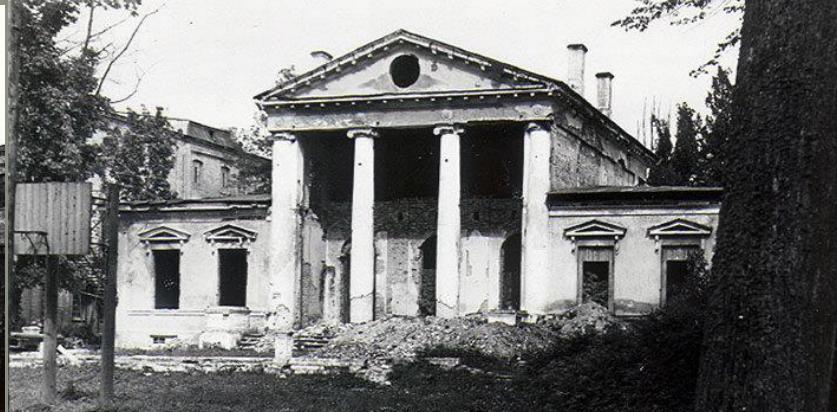

Vēstures mantojuma saglabāšana Zemgalē. Elejas *Tējas namiņa* nozīmība šī mantojuma kontekstā. Jelgava.

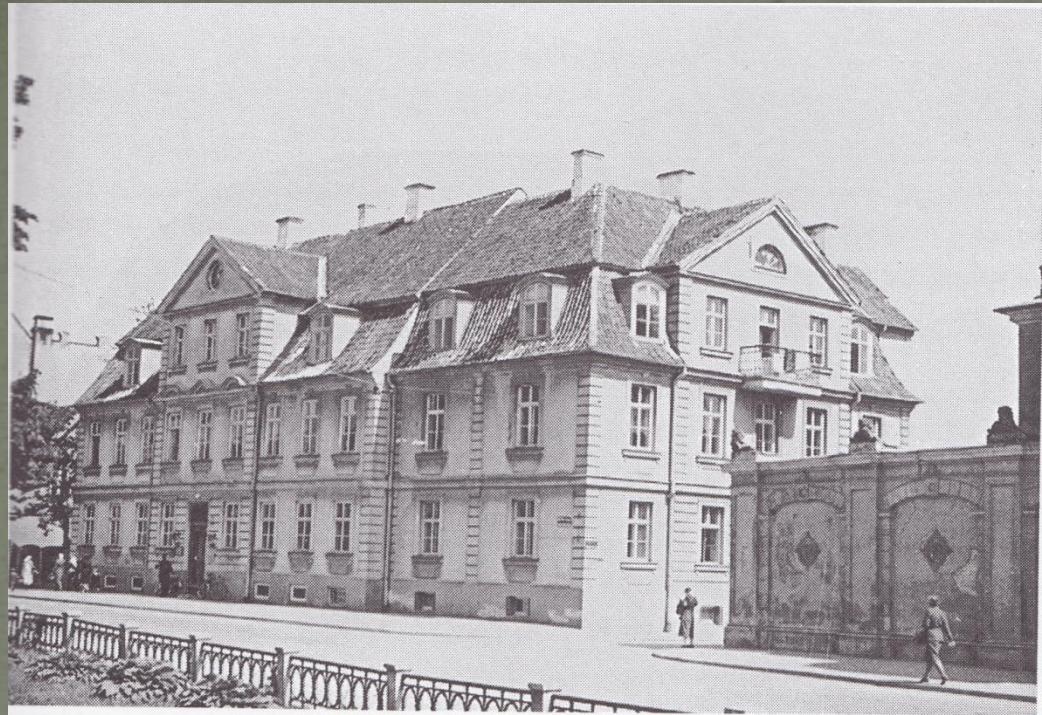

Medema un Berlica vārds Jelgavā...

1818.gadā pēc Johana Georga Berlica projekta tiek uzcelta grāfa Medema pilsētas atpūtas māja – *Villa Medem*. 1835.-1836.gadā celtne bija pārbūvēta. *Villa Medem* analogija vēlāk bija ietverta kā paraugfasāde 19.gadsimta vidus ēku pārbūvēm Krievijas impērijas pilsētās.

8. Mitau: Haus v. Medem/v. der Ropp (prov. Arrestlokal der Bolschewiken),
Palaisstraße 19

Foto: v. Rauchhaupt

Vom östlichen Kriegsschauplatz — Mitau. Hotel Kurland

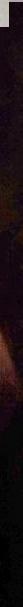
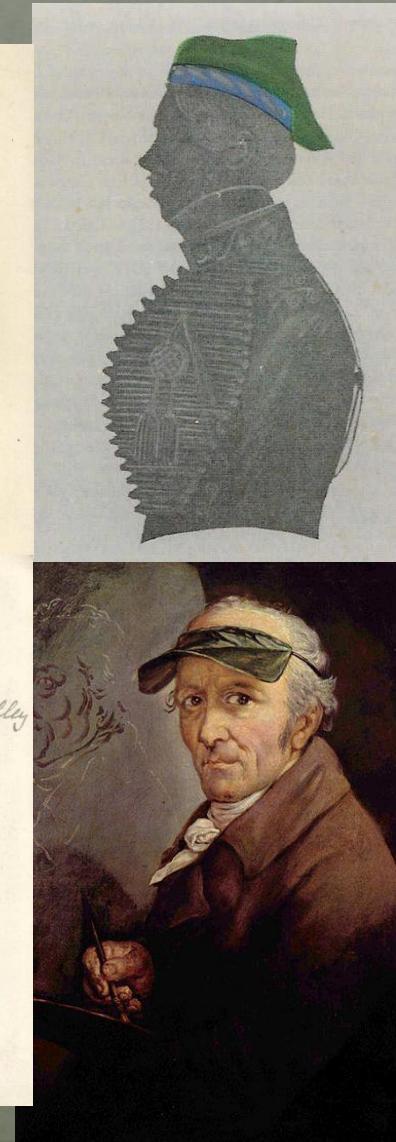
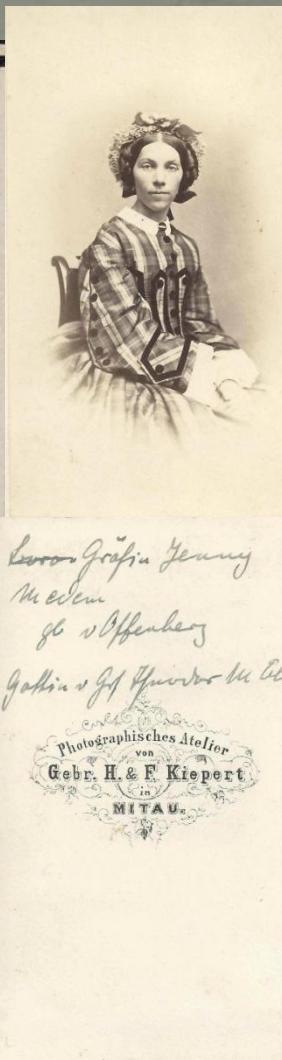

Literātu kapi - Pēteris Georgs fon Medems (18.01.1801. – 01.03.1877. Jelgavā).
2015.gadā pāapbedīts uz Meža kapiem.

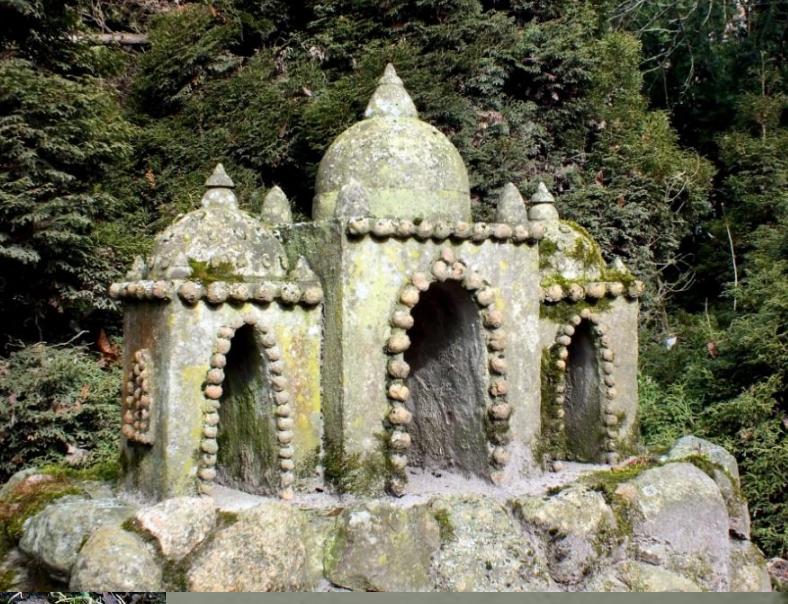

Elejas Tējas namiņš, meklējumiem būs tikai turpinājums...

Džakomo Kvarengi. Aleksandra Orlovska (1777 -1832) saržs. Karls Teodors fon Medems
Getingenē students, korporācija Curonia. Mākslinieks Antons Grafs. Skulptūriņa – okimono -
Smaidošais Buda, iespējams Japāna 19.gs.

Noslēguma vietā... Zemgale, Lielzariņi 2016.gads...

Paldies!
Dr.paed. Andris Tomašūns
Elejā, 09.03.2016.

